

Församlingslyktan

Nr 3 – 2019

årgång 61

HOUTSKÄR KAPELLFÖRSAMLINGS MEDARBETARE
ÖNSKAR DIG EN VÄLSIGNAD HÖST

Genom fönstret ser jag hur lönnens kvistar piskas av vinden. Bladen är inte längre endast gröna, utan det finns inslag av gult och brunt. Ibland rivs något löv loss och flyger iväg i en virvlande dans. Växtligheten har förändrats. Åkern vid kyrkan är skördad och plogad. Äppel- och päronträden dignar under mängden frukt. I skogen växer svamparna med en väldig fart, efter de många regnskurarna som kommit de senaste veckorna. Morgonluften känns hög och klar, men ännu värmer solen när den tittar fram. Det går inte längre att förneka: hösten har kommit.

Även om många tycker att hösten är en tråkig tid, då mörkret tar över med kyla och regn och rusk, är hösten en god tid. Hösten är mera kravlös än sommaren och man behöver inte verka glattigare än man känner sig. Det är okej att stanna inne och krypa ihop i soffan med en god bok, se på en film eller värma sig vid en brasa.

Hösten är också en tid för nystart. Skolan börjar, klubbar, kurser och hobbyn drar igång igen. Likaså är det i församlingen. Verksamheten vaknar till nytt liv efter sommaren. Den här hösten är det åter lite anorlunda. Att skolan verkar i församlingshemmet påverkar inte den veckovisa verksamheten just alls, utan den stora nyheten är att barn- och ungdomsverksamheten har flyttat in i Prästgården. Eftersom Klubbrummet inte längre känns ändamålsenligt, var det logiskt att koncentrera all verksamhet till Prästgården. Läs vad barnen tycker på sidan 8! I Prästgårdssalen fortsätter verksamheten på samma sätt som under våren med träffar, grupper och möten. På Fridhem är det träff

eller andakt varje onsdag precis som förr. Kören inleder åter sin verksamhet och hälsar både tidigare och nya sångare välkomna. Att sjunga tillsammans är mycket hälsosamt och om man är minsta lilla nyfiken ska man absolut komma med och pröva på! Vi har väldigt roligt tillsammans!

Temat för söndagen och nästa vecka är tacksamhet. Jag tänker att hösten är en fin tid för att stanna upp och reflektera över allt gott sommaren och livet bjudit på. På samma sätt som hösten är skördens tid, då vi skördar både sådant som vi sått och vårdat och sådant som naturen ger oss gratis, kan hösten vara tacksamhetens tid. I livet kan vi också skörda frukterna av sådant som krävt mycket arbete av oss och sådant som vi plötsligt bara får ta emot. Ibland uppskattar vi mera det som har krävt något av oss, än sådant som vi fått gratis. Men ibland får vi lov att inse att det finns sådant som vi inte kan uppnå på egenhand. Hur mycket vi än arbetar, uppoffrar oss eller kämpar. Det är då vi får vända oss till Gud och be om hjälp.

Självklart får vi vända oss till Gud i både smått och stort, men det är i de extrema situationerna som vi kanske känner att Gud står oss närmast. Det är då, när vi är som svagast som vi är mest mottagliga för Gud. När vi ifrågasätter meningen med det meningslösa ställer Gud sig bredvid oss och säger: ”jag vet hur det känns, jag har gått den svåra vägen, jag också.” Mera sällan berättar han då i stunden vad det är för mening med allt det svåra, men det kan hända att vi efteråt kan se bakåt och upptäcka att det fanns en mening med det som kändes meningslöst.

För Gud är en mästare på att vända det mest smutsiga och hemska till något som kan bli en grogrund att så nya frön i. Och när det gått en tid kanske de fröna har blivit till strålände vackra blommor som igen lyser upp våra liv. Det är mörkret som får oss att urskilja stjärnorna. Det är mörkret som är förutsättningen för att vi ska kunna känna tacksamhet för det ljusa och goda.

Därför, förbanna inte mörkret den här hösten, utan tänd ett ljus och så ett frö som får gro när vårvärmen kommer igen.

FÖRSAMLINGS INFORMATION

Pastorskansliet

tel. 040 312 4450

är öppet varje tisdag 9–12 och andra tider enligt överenskommelse.

Diakonimottagningen är öppen enligt överenskommelse.

Man behöver inte känna sig bunden av de tider som kansliet är öppet. Kom och ryck i dörren eller tryck på ringklockan! Är personalen på plats hjälper vi gärna med vad vi kan och skulle tillfället råka vara väldigt opassligt kan vi komma överens om en annan tid när vi träffas istället.

Ämbetsbetyg kan beställas dygnet runt via nätet på adressen:
<https://blanketter.kyrkan.fi/vastabolands-forsamling/ambetsbevis>
Det är tryggt och enkelt att använda blanketten på nätet.

ANSTÄLLDA

Tf. kaplan	Janette Lagerroos	040 312 4452
Kantor	Mikael Granlund	040 312 4444
Församlingsmusiker	Ulla-Maija Söderlund	040 312 4454
Diakonissa	Wiveca Eklund	040 312 4455
Barn-och ungdomsarbetsledare	Mari Nurmi	040 312 4436
Församlingsmästare	Jami Helmiö	040 312 4458
Personlig e-post: fornamn.efternamn@evl.fi		

PÅ NÄTET HITTAR DU OSS HÄR:

<https://www.vastabolandsforsamling.fi/houtskar-kapellforsamling>

Facebook: [@vasfor](https://www.facebook.com/vasfor)

Instagram: [@vastabolandsforsamling](https://www.instagram.com/vastabolandsforsamling)

FÖRSAMLINGS NYTT

FÖDELSEDAGAR

10.10 90 år *Greta Henriksson*, Fridhem. Firar inom familjen.

24.10 50 år *Roy Stenvall*, Björkö. Firar ej

Församlingen uppvaktar alla församlingsmedlemmar som fyller 75, 80, 85, 90 och efter 90 varje år. Ibland har vi svårt att nå den som har födelsedag per telefon. Kontakta oss därför gärna för att komma överens hur vi kan komma ihåg dig.

Den som vill får sin födelsedag införd i tidningen. Om du inte är medlem i församlingen eller fyller något annat än de nämnda jämna åren kan du kontakta redaktionen eller ringa pastorskansliet på nummer 040 312 4450.

KONFIRMERADE

Billie Karlgren

konfirmerades den 23 juni 2019

VIGDA

Assi (f. Sipilä) och *Leo Lepistö*
hemmahörande i Turun Martin srk

vigdes 7. september 2019

i Houtskär kyrka

Foto: Jami Helmiö

AVLIDNA

Ture Matias Johan Mattsson, född den 9.1.1930
Avled den 8.7. 2019 i en ålder av 89 år

Gunvor Anita Smolander (f. *Almén*),
född den 1.9.1936 avled den 12.6. 2019
i en ålder av 82 år.

KYRKBACKENS TOMTE MEDDELAR

Nätterna är mörka och dagarna är på något sätt lite mera blå. På kyrkans parkeringsplats står inte längre någon turistbuss – hösten är alltså här igen!

Sommaren var åter full av fart och fläng på kyrkbacken och i kyrkans gästbok har över 2000 personer, från världens alla hörn, skrivit sitt namn. Många flera har besökt kyrkan, för en del lämnar inga spår efter sig i gästboken.

När höstmörkret sänker sig är det många som åter vill minnas sina nära och kära med en ljuslåga på kyrkogården, så ljus och lyktor dyker åter upp vid gravarna. Men, vår kyrkbacke är en blåsig plats så jag rekommenderar att man placerar ljuset i en stadig, gärna fast lykta. Lösa plastljus är lätta och blåser lätt omkring med vinden.

Kyrkan strävar i sin egen verksamhet följa principerna för hållbar utveckling genom återanvändning och genom att undvika engångsföremål. På en liten kyrkogård som Houtskärs blir det kubikmetervis avfall av halvbrunna gravljus som inte går att återvinna under en vinter. Därför vill vi uppmuntra var och en till att överväga om möjligt mera hållbara och långsiktigare lösningar i stället för engångsplast.

Ännu kan vi njuta av varma dagar och den kvardröjande sommargrönskan innan den sakta förändras till höstens sprakande färgglöd. Snart nog får vi mysa i mörkret med tända ljus och värma oss vid sprakande bränsor.

Med vänlig hälsning

Jami

Kyrkbackens tomt

GUDOMLIGT BULLER I HOUTSKÄR KYRKA

Foto: Janette Lagerroos

Namn: Ulla-Maija Söderlund

Bor: i Nagu med man och rytande katt; fem vuxna bortflugna barn, ett barnbarn

Yrke: klassisk yrkesmusiker, pianist, pianolärare

Studier inom musikbranschen: Riihimäen musiikkiopisto, Åbo konservatorium, privatlektioner, musikläger och mästarkurser; även lied och kammarmusik

Instrument: piano, orgel, violin, altviolin, cembalo

Jobbar nu: som församlingsmusiker i Mariakyrkan (kantor) och i Nagu (barn- och vuxenkör) från 1.9.2019 till 29.2.2020

Motto: Soli Deo Gloria! (lånat av den älskade J.S.Bach)

Musik har varit min passion ända från barndoms hemmet. Mina föräldrar sjöng båda i kör och pappa spelade olika instrument. Han uppmuntrade mig att spela violin och piano och uppträda med sång. Vid fem års mogna ålder bestämde jag mig att bli pianist och sova under en stor svart flygel (vilket jag har gjort i vuxen ålder, en gång).

På min mammas sida fanns det soldatmusiker, trumslagare, ända från 1700-talet, och hennes mormors mor hette ännu Anna Elisabeth Buller. Inget under att orgelbruset tilltalar mig så mycket att jag tog först privatlektioner och senare orglexamen D på konservatoriet.

Men först blev det många, många år av pianostudier. En av mina lärare instruerade mig före yrkesexamenskonserterna så här: om du ska spela fel, spela gudomligt fel ('jos sun täytyy mokata, mokaa jumalaisesti').

Jag önskar att jag skulle bli bättre och bättre för varje dag på mitt yrke, men förlåt mig när jag gör misstag i början! Åtminstone får jag nu öva så mycket jag vill. Och det är egentligen Houtskärs församling som gjorde min orglexamen möjlig. Det var hårda bud av mina orgellärare, att jag skulle öva just på den härliga Marcussen-orgeln i Houtskär kyrka, och inte i Nagu.

FRÅN HÖNSHUSET TILL PRÄSTGÅRDEN

Foto: Mari Nurmi

Verksamheten för barn och ungdomar har den här hösten börjat i Prästgården. Barnen blev glada och verkar trivas med stora utrymmen.

Vi har två stora rum med högt till tak och fint ljus i vår användning. Ett som fungerar som stillhetsrum där vi kan läsa, lyssna på musik, spela sällskapsspel samt hålla andakt i.

I det andra rummet har vi sittplatser runt borden så alla ryms med sitt pyssel eller mellanmål när det är dess tid.

Första önskemålet från barnen kom väldigt spontant, när de märkte att de finns ett fint kök, "Kan vi nu baka pizza någon gång när det finns en ugn här?" Javisst, nu har vi möjligheter till många saker!

Här kommer också söndagsskolan och konfirmandundervisningen att hållas när den kör igång i höst. Några träffar för äldre ungdomar finns också i planerna.

Allt som allt har både barnen och ungdomsarbetsledaren tacksamt tagit emot flytten bort från den unkna lukten som finns i gamla klubbrummet, in till de fräscha utrymmena i Prästgården.

Foto: Mari Nurmi

Hälsningar:

Mari

MISSIONSBODEN

Nu är Missionsbodens sommarsäsong avslutad. Missionsboden har varit öppen två dagar i veckan, onsdagar och lördagar under sommarmånaderna mellan klockan 13.00-15.00. Detta har varit möjligt tack vare 12 frivilliga medarbetare, samt några reserver som ställt upp om det funnits behov.

Penningintäkterna som kom in under sommaren blev totalt 1949,80 euro, vilka skickas till Finska Missionssällskapet för att stöda deras missionsarbete i utsatta länder. Vi vill tacka alla som bidragit med donationer av kläder, skor, husgeråd, leksaker och andra saker som kunnat säljas till förmån för missionsarbetet. Tack också för penninggåvor som skänkts till förmån för missionsarbetet.

Liksom de senaste åren kommer vi att hålla Missionsboden öppen tre lördagar under hösten. Öppethållningstiden är densamma som under sommaren. Välkomna på uppköp och samtidigt ha möjlighet att stöda missionsarbetet!

Med önskan om en god fortsättning på hösten,
Wiveca

Missionsbodens öppethållning
under hösten:

21. september

26. oktober

23. november

kl. 13-15

DET HÄNDE I VÅR FÖRSAMLING

Under sommaren känns kyrkan ibland för trång för att prisa Skaparen för allt det goda som vi får ta emot. Då är det trevligt att få söka sig till en friluftsgudstjänst. Den här sommaren var det gudstjänst i Prästgårdens trädgården på midsommardagen. Under Houtskärveckan firade vi traditionsenligt friluftsgudstjänst i en av byarna. I år hölls den gudstjänsten i Hönsnäs söndagen den 7 juli. Kvällen innan hade vi också firat helgmålsbön vid klockstapeln. Tillfällena var

välbesökta, med 40 personer vid Prästgården, 18 personer vid klockstapeln och hela 54 personer sökte sig till stranden i Hönsnäs.

En nyhet för den här sommaren är att församlingen har införskaffat en liten bärbar högtalaranläggning som förbättrar hörbarheten vid tillfällena som ordnas på platser där ljudanläggning inte finns. Det här är speciellt bra vid friluftsgudstjänster.

Så konstigt som det känns, så funderar prästen redan på nästa sommar. Vilken by står i tur för att vara värd för sommarens friluftsgudstjänst?

Hur ska programmet se ut under sommaren? Kanske spelmansgudstjänsten blir en folkmusikfest? Kunde sommarandakter på olika håll vara något att prova på?

Kom gärna med idéer och förslag!

Det har redan under 142 år förmedlats julklappar åt "okända sjöfarare" via Sjomanskyrkan. Denna julklappstradition lever fortfarande ännu starkt i Sjomanskyrkorna i vårt hemlands kuststäder, samt i kyrkorna i Holland, Belgien, Storbritannien och Tyskland som förmedlar en hemtrevlig julstämning för dem som tillbringar sin jul på havet.

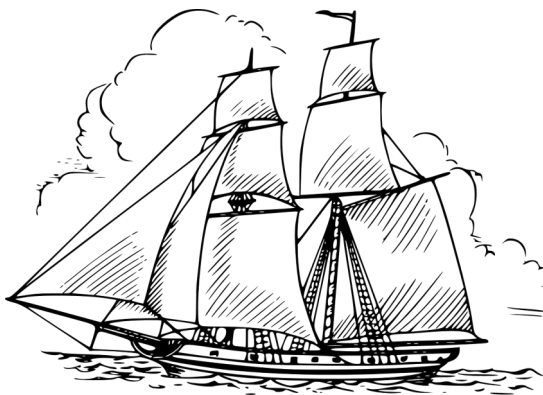
Finlands Sjomanskyrka r.f. ger även i år möjlighet att skicka julklappar åt sjöfarare. Gåvorna kan levereras senast den 30.10.2019 till Sjomanskyrkan i Nordsjö, adress Proviantgatan 4, 00980 Helsingfors eller till närmaste sjomanskyrka.

Istället för ett paket kan man också ge en penningdonation. För de medel som kommit in, gör Sjomanskyrkan i Finland Finska julpaket åt sjöfarare. Priset för ett paket är då 15 euro. Penninggåvan kan skickas till Sjomanskyrkans konto: Nordea FI91 1745 3000 0222 79 NDEA-FIHH. Skriv som referensnummer 3052 eller i meddelandefältet "Julklapp åt sjöfarare".

Tilläggsuppgifter: www.merimieskirkko.fi

Ett varmt tack till er alla sjöfarares vänner!

Med vänlig hälsning,
Heidy Egger
byråsekreterare
Finlands Sjomanskyrka rf.

Insamlingslov 2019-2020: RA/2018/935. Polisstyrelsens beslut 16.10.2018
Åland: ÅLR 2018/7449 Beslut av Ålands landskapsregering 6.9.2018

EN TROGEN VÄN

Foto: Ulla Mattsson-Wiklén

Om man frågar någon hur den skulle beskriva en god vän får man oftast samma svar. En god vän är en bra lyssnare som delar både glädje och sorg med en. En god vän finns alltid där för en och blir glad åt att se en. En god vän tycker om en precis som man är, med alla fel och brister.

Det är inte bara människor som kan ha dessa egenskaper, utan även djur. Barn som växer upp tillsammans med djur får oftast väldigt starka band till dessa och djuren blir deras bästa vänner, som leker och sover med dem. Ensamma personer som skaffar ett husdjur får plötsligt ett helt annat innehåll i sitt liv. De får någon att bry sig om som visar dem villkorslös kärlek. Alla

serviceboenden borde också regelbundet få besök av en katt eller en hund, så att de som bor där kunde få klappa och kela lite med den. När man umgås med djur blir man lugn och känner sig väl till mods.

Hur kan jag då veta att djur har dessa samma egenskaper som vi ofta finner hos en annan människa? Jo, jag har tre katter som jag behandlar som fullvärdiga familjemedlemmar och som jag sköter om på bästa sätt. Då de mår bra ger de mig allt vad jag söker i en trogen vän.

Mina tre katter har fått lyssna på alla möjliga historier, som ingen annan orkar lyssna på - utan att nånsin klaga. Istället har de kurat ihop sig i min famn och visat att de brytt sig om mig.

- Brukar du tala med dina katter, frågar folk ibland ytterst skeptiskt.

- Ja, naturligtvis, svarar jag då, när de säger något åt mig så svarar jag förstås. Annars vore jag ju ohövlig! Så jag och mina katter för många givande diskussioner. De förstår mycket av vad jag säger åt dem, men ibland väljer de att inte lyssna - bara för att det hör till att katter gör så.

När jag kommer hem från jobbet kommer de fram till mig för att hälsa och berätta om sin dag. Om de inte kommer undrar jag var de är och

ropar på dem. Efter att jag har ätit brukar jag sätta mig på soffan. Ibland är jag jättetrött. Då kommer Cattis och trampar och uppmanar mig att lägga mig ned. Han förstår bättre än jag själv att jag behöver vila och lägger sig på mitt bröst, så att jag inte kan jobba. Med en spinande katt på bröstet somnar man direkt och när man vaknar är man genast mycket piggare.

Jag är en nattuggla som sitter uppe efter att alla andra gått och lagt sig. Just då fungerar min hjärna som bäst. Loppan ligger troget bredvid mig varje kväll och väntar på att jag ska bli klar med vad jag håller på med. Sen kommer hon med och nattar mig. Efter att hon legat några minuter i min fotända hoppar hon ner. Då är hennes uppdrag avklarat. Hon tar hand om mig på sitt sätt.

Leccu har liksom sin tvillingbror Cattis lång luddig päls och gillar att vara ute, men nu när det blir kallare och våtare kommer även hon gärna in till natten. När hon kommer in hälsar hon högljutt och vill nospussas. Sen begär hon mat. Oftast vill hon ha en bit ost först.

Om jag är bortrest ringer jag hem för att kolla att allt är ok med katterna och om nån av dem inte kommer hem på ett par dagar blir det skallgång för att söka efter den borttappade. Då följer oftast de andra katterna med och söker. De vet hur orolig jag blir om inte alla har visat sig under dygnet.

När man skaffar djur har man ansvar för att djuret ska må bra och få vård om det blir sjukt. Om man sköter väl om sitt djur har man en trogen vän i många år. En vän som inte bryr sig om hur man ser ut till det yttre, bara att man har ett gott hjärta – en riktig vän!

Foto: Ulla Mattsson-Wiklén

PRÄSTGÅRDARNA I BORGÅ STIFT, del 11

I föregående artikel (del 10) i denna serie ingick en redogörelse över prästgårdssituationen i Ålands prosteri. Vi förflyttar oss i denna artikel än en gång till Åland, till Ålands prosteri. I den föregående artikeln noterade jag att uppgifterna för Ålands prosteri till en del var föråldrade i och med att det har skett många byten i fråga om kyrkoherdar under de senaste åren och därför har följaktligen också uppgifterna vad gäller boendet förändrats. För den som vill repetera uppgifterna vad gäller prästgårdarna sker det bäst genom att läsa artikeln i Församlingslyktan 2/2018 där det dessutom finns information om prästgårdarna mera i detalj.¹

I denna artikel lyfter jag främst fram tre saker, för det första (1) lite detaljer kring förändringar i fråga om antalet församlingar i Borgå stift sedan 1970-talet, för det andra (2) något om församlingarna på Åland så som det var 1970 och som det är i dag (2019) samt för det tredje (3) läget i fråga om användningen av de åländska prästgårdarna.² Informationen gällande användningen av de åländska prästgårdarna baserar sig på en enkät till kyrkoherdarna på Åland i samband med kyrkoherdekonferensen vid Lärkkulla, Karis i september 2018 och beskriver situationen så som den gestaltade sig då.³

Det har skett stor förändring i fråga om antalet församlingar i Borgå stift sedan 1970-talet. År 1970 fanns det 85 församlingar i Borgå stift.⁴ I Borgå stift fanns det i augusti 2019 totalt 53 församlingar och detta kommer om de församlingssammanslagningar som är planerade verkställs att minska med ytterligare fyra församlingar vid årsskiftet 2019–2020 och stiftet skulle då från och med 2020 bestå av totalt 49 församlingar.⁵

År 1970 fanns det sexton prästgårdar i Ålands prosteri och lika många självständiga församlingar. Det var församlingarna Brändö, Eckerö, Finström, Föglö, Geta, Hammarland, Jomala, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Mariehamn, Saltvik, Sottunga, Sund och Vårdö.⁶ Samtliga evangelisk-lutherska församlingar på Åland är fortsättningsvis (2019) självständiga församlingar. Omorganisering till kyrklig samfällighet har diskuterats i ett flertal repriser under de senaste åren. Diskussionerna har också förts som en del

¹ Församlingslyktan 2/2018.

² Baserar sig huvudsakligen på min doktorsavhandling från 2018, *Prästgårdens ekonomi, kultur och teologi* samt på min bok som utkom i augusti 2019 vid namn *Ledaren I*.

³ Enkät till kyrkoherdarna i Ålands prosteri i september 2018. Gällande boende i prästgårdar är det föränderligt över tid i och med att det sker byten på kyrkoherdetjänster och därmed också vad gäller boendet som sådant. I de församlingar på Åland där det finns boendeplikt är det mera stabilt trots att det över tid byter tjänsteinnehavare.

⁴ Backström 2018, bilaga 17A.

⁵ Backström 2019, 68–70, *Ledaren I*. De samgångar som är planerade skulle innebära att Pedersöre, Esse och Purmo församlings går samman och på samma sätt Kronoby, Terjärv och Nedervetil skulle också från årsskiftet bli en församling; <https://www.borgastift.fi/om-borga-stift/> [Läst 26.08.2019].

⁶ Backström 2018, bilaga 3, sida 9 och bilaga 17A; Församlingslyktan 2/2018.

av en dialog kring minskande av antalet kommuner från nuvarande sexton till fem. I ett sådant sammanhang och organisatorisk förändring skulle också en omorganisering av församlingarna bli tvunget.⁷ I augusti 2019 fanns det tio församlingar på Åland. Brändö-Kumlinge församling, Eckerö församling, Finström-Geta församling, Hammarlands församling, Jomala församling, Lemland-Lumparlands församling, Mariehamns församling, Saltvik församling, Sund-Vårdö församling, och Ålands södra skärgårdsförsamling.⁸

Så till användningen av de åländska prästgårdarna och så som det gestaltade sig i september 2018. Jag följer när det gäller redogörelsen samma ordningsföljd som i uppräknandet av församlingarna för att på så sätt göra det möjligt tydligt. Jag har i denna artikel utelämnat frågan om boendeplikt i och med att jag har för avsikt att återkomma till det längre fram i min forskning och då gällande samtliga kyrkoherdetjänster som fortsättningsvis är förenade med boendeplikt i Borgå stift.⁹ Uppgifterna kring användningen av prästgårdarna har getts av församlingarnas kyrkoherdar samt i ett par fall av den dåvarande kontraktsprosten för Ålands prosteri och i ett fall av en annan kyrkoherde som har kännedom om situationen i en specifik församling. En del församlingar har flera prästgårdar att förvalta och hänför sig till att det under tidigare år har skett församlingssammanslagningar.¹⁰

I Brändö-Kumlinge församling finns på Brändö, *Vestergård* lägenhet en prästgård (1866) som används av församlingen som församlingshem och som pastorskansli. I Kumlinge på *Karlsund* lägenhet finns en församlingsgård från 1990-talet och där ingår bostad, kansli och församlingsutrymmen.¹¹ I Eckerö församling finns en prästgård (1899) på *Fischers och Gissas* lägenhet en vacker byggnad i Jugendstil som används som kyrkoherdens bostad, där finns också pastorskansli samt i övre våningen personalutrymmen och gästrum.¹² I Finström-Geta församling på *Finström* lägenhet finns en prästgård (1899) och kyrkoherden är bosatt i den. I ena ändan av prästgården finns en lägenhet som är uthyrd till en annan familj.¹³ I Hammarland på *Loviselunds* lägenhet finns en prästgård (1791) och den används som kanslihus, som personalutrymmen och som diakonimottagning. På övre våningen finns gästrum och övre våningen ska eventuellt inredas till bostad.¹⁴ Jomala församling har

⁷ Församlingslyktan 2/2018.

⁸ Backström 2018, bilaga 20; <https://www.borgastift.fi/om-borga-stift/> [Läst 26.08.2019].

⁹ Se Församlingslyktan 2/2018 för situationen som den var då gällande boendeplikt för de åländska kyrkoherdarna.

¹⁰ Se Backström 2018 och Backström 2019. När det gäller årtal för byggandet av prästgårdarna är de uppgifterna hämtade från Backström 2018, bilaga 3, sida 9.

¹¹ Uppgifterna gavs i och med att det inte fanns en kyrkoherde på plats i Karis av kontraktsprosten Mårten Andersson 25.09.2018.

¹² Uppgifterna gavs av församlingens kyrkoherde Mårten Andersson 25.09.2018.

¹³ Uppgifterna gavs av församlingens kyrkoherde Jon Lindeman 26.09.2018.

¹⁴ Uppgifterna gavs i och med att det inte fanns en kyrkoherde på plats i Karis av kontraktsprosten Mårten Andersson 25.09.2018.

PRÄSTGÅRDARNA I BORGÅ STIFT, del 11 (forts.)

en prästgård (1848) på *Sandpark* lägenhet och i den är församlingens kyrkoherde med familj bosatt. Dessutom finns det i prästgården lite utrymmen för församlingens inventarier.¹⁵ I Lemland-Lumparlands församling på *Skoglund* lägenhet på Lemland finns en prästgård (1798) och den fungerar som tjänstebostad för församlingens kyrkoherde och det finns också kansliutrymmen i samma byggnad.¹⁶ I Mariehamns församling finns alldeles i närheten av församlingshem och kyrka en prästgård ursprungligen byggd 1957. Prästgården används som pastorskansli, det finns mötesrum som används bland annat av kyrkorådet och en del direktioner. Därtill finns arbetsrum för präster, kantarer, diakoniarbetare, för ungdomsarbetet, för vaktmästarna, ekonomienheten och för kanslifunktionerna. Arbetsrum för husmor och dagis- och dagklubbspersonalen är inrymda i andra lokaler.¹⁷ I Saltvik församling finns en prästgård (1922) som används som pastorskansli. Därtill finns i prästgården inrymt kansliutrymmen och bostad för kyrkoherden.¹⁸ Sund-Vårdö församling har två prästgårdar att förvalta. I Sund finns en prästgård (1788) som länge

Saltviks prästgård från 1922

Foto: Leila Warén-Backström

stått obebodd och har förfallit. Föreningen *Den inre oasen* har påbörjat en renovering av fastigheten och avsikten är att den ska bli en retreatgård så småningom. Församlingen har också en prästgård (1877) på Vårdö, på *Östergård* lägenhet och i den är kommundirektören i kommunen bosatt med sin familj.¹⁹ Ålands södra skärgårdsförsamling har tre prästgårdar att förvalta. På Kökar, Hamnö lägenhet finns en prästgård (1966) och i den var den bofasta kyrkoherden bosatt i till år 2008. Prästgården har varit uthyrd till en privatperson sedan 2008–2009.

¹⁵ Uppgifterna gavs av församlingens kyrkoherde Stefan Äng 26.09.2018.

¹⁶ Uppgifterna gavs i och med att det inte fanns en kyrkoherde på plats i Karis av kyrkoherde Carolina Lindström 26.09.2018.

¹⁷ Uppgifterna gavs av församlingens kyrkoherde Mari Puska 25.09.2018.

¹⁸ Uppgifterna gavs av församlingens kyrkoherde Carolina Lindström 26.09.2018.

¹⁹ Uppgifterna gavs av församlingens kyrkoherde Outi Laukkanen 25.09.2018.

På Sottunga finns en prästgård (1960-tal) som från 1969 och fram till grundandet av Ålands södra skärgårdsförsamling 2006 fungerade som församlingshem i bottenvåningen och övre våningen som uthyrningslägenhet. För närvarande fungerar prästgården som kansli för kyrkoherden och kyrkoekonomen. I fastigheten inryms också ett mötesrum och två lägenheter för uthyrning. På Föglö finns en prästgård (1960-tal) på *Banken* lägenhet som fram till 2010 fungerade som bostad för kyrkoherden. För närvarande fungerar prästgårdens övre våning som bostad för en privatperson. Bottenvåningen fungerar som pastorskansli, där finns kansliutrymmen och arkiv och prästgården används också som församlingshem.²⁰

När vi ser på de åländska prästgårdarna, fjorton till antalet så har de till största delen fortfarande användning i församlingarnas regi, åtminstone till en del.²¹ I ett fall (Sund) har prästgården stått tom en längre tid men renoveras för ny användning. På Vårdö är prästgården i sin helhet uthyrd till en privatperson. För de resterande prästgårdarna är det fråga om en kombinationsanvändning i enlighet med lokala behov som kansli, arbetsutrymmen, mötesutrymmen och samlingsutrymmen av olika slag, men också till en del som bostad för församlingens kyrkoherde. Denna artikel avslutar serien i den prosterivisa genomgången av användningen av de prästgårdar som fortfarande ägs av församlingarna eller de kyrkliga samfälligheterna. Efter en boom i fråga om försäljning av prästgårdar kring sekelskiftet och som i en del fall var på många sätt obetänksamma har prästgårdarna på Borgå stifts område i dagens läge fått ny användning i församlingarna och utifrån församlingsspecifika och aktuella behov. Detta är glädjande trots att prästgårdarna inte till alla delar längre fungerar som tjänstebostad för församlingarnas kyrkoherdar.²² Våra ideal och vad som är gott och viktigt förändras över tid, också när det gäller boende och kring arrangemang för de anställda i församlingen. Kanske det är så att en ny tid randas i framtiden där prästgården, kanske i helt annorlunda yttre skepnad får en ny, kanske annorlunda gestaltad användning i församlingen?²³

Harry Sanfrid Backström,

TD, kyrkoherde i Västabolands svenska församling

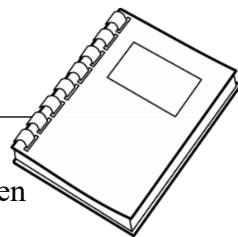
²⁰ Uppgifterna gavs av församlingens kyrkoherde Peter Karlsson 25.09.2018.

²¹ Situationen i september 2018.

²² Se också Backström 2018 för resonemang kring bland annat försäljning av prästgårdar och de konsekvenser som det har medfört i vissa fall.

²³ Se Backström 2018, 449–450.

FÖRSAMLINGENS HÄNDELSEKALENDER

18.9	kl. 13.30	Andakt på Fridhem
19.9	kl. 14.00	Torsdagsträffen, Prästgårdssalen
21.9	kl. 13–15	Missionsboden är öppen
22.9	kl. 11.00	Högmässa, kyrkan
25.9	kl. 13.30	Onsdagsträffen, Fridhem
26.9	klo 14.00	Kahvi ja keskustelu Pappilan salissa
29.9	klo 11.00	Ehtoollisjumalanpalvelus
29.9	kl. 13.00	Nalle-kyrka för de minsta
2.10	kl. 13.30	Andakt, Fridhem
2.10	kl. 17.30	Maria-kören inleder höstterminen, kyrkan
3.10	kl. 14.00	Torsdagsträffen, Prästgårdsalen
6.10	kl. 15.00	Skribastart, Församlingshemmet
6.10	kl. 16.00	Församlingslyktans auktion, Församlingshemmet
6.10	kl. 18.00	Kvällskyrka, Församlingshemmet
10.10	klo 14.00	Kahvi ja keskustelu Pappilan salissa
10.10	kl. 18.00	Bönegruppen, Prästgårdssalen
11.10	kl. 18.00	Andakt med jaktlaget, Skjutbanan i Mossala
13.10	ingen gudstjänst	
16.10	kl. 13.30	Andakt, Fridhem
16.10	kl. 16.00	Skribaträff, Prästgården
17.10	kl. 14.00	Torsdagsträffen, Prästgårdsalen
18.10	kl. 18.00	Pizzakväll för ungdomar
20.10	kl. 11.00	Gudstjänst för alla, Fridhem
23.10	kl. 10.45	Allsång med Ulla-Maija Söderlund, Fridhem
24.10	klo 14.00	Kahvi ja keskustelu Pappilan salissa
26.10	kl. 13–15	Missionsboden är öppen
27.10	kl. 11.00	Högmässa, kyrkan
31.10	kl. 14.00	Torsdagsträffen, Prästgårdsalen
1.11	kl. 8.30	Andakt med skolan, kyrkan
1.11	kl. 9.30	Andakt för de minsta, kyrkan
1.11	kl. 13.30	Andakt med nattvard, Fridhem
2.11	kl. 11.00	Gudstjänst med ljusständning, kyrkan

FÖRSAMLINGENS HÄNDELSEKALENDER

6.11	kl. 13.30	Onsdagsträffen, Fridhem
7.11	klo 14.00	Kahvi ja keskustelu Pappilan salissa
7.11	kl. 18.00	Bönegruppen, Prästgårdssalen
8.11	kl. 19.00	Runebergskonsert, kyrkan
10.11	ingen gudstjänst	
13.11	kl. 13.30	Andakt, Fridhem
14.11	kl. 14.00	Torsdagsträffen, Prästgårdsalen
17.11	kl. 11.00	Högmässa, kyrkan
20.11	kl. 13.30	Onsdagsträffen, Fridhem
20.11	kl. 16.00	Skribaträff, Prästgården
21.11	Församlingslyktan nr 4/19 utkommer	
21.11	klo 14.00	Kahvi ja keskustelu Pappilan salissa
23.11	kl. 13–15	Missionsboden är öppen
24.11	kl. 11.00	Högmässa, kyrkan

Juniorklubben träffas	klass	1–3 från 12.15–14.15
på tisdagar i Prästgården:	klass	4 från 13.15–15.15
	klass	5–6 från 14.15–16.15

Följ med närmare annonsering i ÅU:s prosteriruta, församlingens hemsida, Houtskär INFO på facebook och anslag. Vi förbehåller oss rätten till ändringar.

FÖRSAMLINGSLYKTANS AUKTION

Söndagen 6 oktober kl. 16.00

i Församlingshemmet

Gåvor till auktionen får gärna tas med direkt till auktionen, men kan också lämnas i förväg till pastorskansliet enligt överenskommelse med personalen.

Tack vare intäkterna från auktionen kan tidningen delas ut gratis till alla hem i Houtskär.

Efter auktionen hålls kvällsgudstjänst i Församlingshemmet.

Välkommen!

Vår Herre och Frälsare.
Du hjälpte de hjälplösa.
Du gav hopp åt dem som saknade hopp,
du gav liv åt de döda.
Herre, tack för att du inte förändras,
du är densamme i går, i dag och i evighet.
Herre, förbarma dig över vår hjälplöshet.
Ta ifrån oss rädslan,
ta bort nöden
och låt oss få vila i din nåd.
Vi ber i ditt namn.

Bön på 15 söndagen efter pingst, hämtad ur evangelieboken, sid 331

FÖRSAMLINGSLYKTAN

Tidningen Församlingslyktan ges ut av Houtskär kapellförsamling och utkommer med fyra nummer per år.

Församlingslyktan distribueras gratis till alla hem i Houtskär och kan även prenumereras till andra orter. Kostnaden för årsprenumerationen är 15 euro. Lösnummer kostar 2 €.

Material till nästa nummer inlämnas senast 11.11.2019 kl. 16.

Chefredaktör och ansvarig utgivare:

t.f. kaplan Janette Lagerroos, tel. 040 312 4452, janette.lagerroos@evl.fi.

Redaktionsmedlemmar:

Tora Gunnars, Annika Brunnsberg, Ulla-Mattsson-Wiklén och Edeveig Skaag.

Prenumerationer och adressförändringar:

040 312 4452 / houtskar.forsamling@evl.fi

Tryck:

Houtskärs kapellförsamling, upplaga 380 exemplar + extraupplaga 65 ex av nr 3/19

Pärmbild:

Jami Helmiö